

Követelések érvényesítése Magyarországon

2014. márciusi állapot

Tájékoztatás: Valamennyi adat azon tudáson és tudomáson alapszik, amivel a nagykövetség a szerkesztés időpontjában bír. Minden igyekezet ellenére nem tudjuk szavatolni a teljességet és helyességet.

Az Európai Unióhoz 2004. május 1-én történt csatlakozás óta Magyarországon is érvényesek az EU-rendeletek, melyek korlátozzák a kétoldalú és sokoldalú megállapodásokat.

I. Államok közötti egyezmény

A Német Szövetségi Köztársaság és Magyarország között az alábbi egyezmények vannak érvényben, melyek a külön szakterületekre, illetve meghatározott egyedi esetekre vonatkozóan a polgári jogi határozatok elismerését és végrehajtását tartalmazzák:

- az 1954-es Hágai Polgári Eljárásokról Szóló Megállapodás az elutasított felperes elleni költségekre vonatkozó határozatokról
- az 1958.04.15-i Hágai Egyezmény a gyermektartásra vonatkozó határozatok elismeréséről és végrehajtásáról (Német Polgári Törvénykönyv 1965 II., 123. pont)
- 1956.07.20-i ENSZ egyezmény a külföldi eltartási igények érvényesítéséről
- 1961-es egyezmény a vasúti teherforgalomról (CIM) és a vasúti személy- és csomagforgalomról (CIV).

Ezen kívül létezik a magyar igazságügyi miniszter 1992.04.30-i és a német szövetségi igazságügyi miniszter 1992.07.29-i ún. kölcsönösségi nyilatkozata (BGBI. 1992 II, 598. pont) a vagyoni jogi igényekre vonatkozó ítéletek elismerését és végrehajtását illetően polgári és kereskedelmi ügyekben.

II. Követelések bíróságon kívüli érvényesítése

Bíróságon kívüli megegyezés

A magyar bíróságok túlterheltsége miatt általánosságban javasolt bíróságon kívüli megállapodásra törekedni. Ehhez rendelkezésre áll mind egyeztető eljárás, mind választott bírósági eljárás. Nemzetközi kereskedelmi ügyek esetén megbízható a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara választottbírósa (1016 Budapest, Krisztina krt. 99., Tel.: 0036 1 488 2131, Fax: 0036 1 488 2186; E-mail: bekelteto.testulet@bkik.hu).

Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara

Követelési ügyekben szintén szolgál tanáccsal és segítséggel a Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara / Jogi, Adóügyi és Befektetési Osztály. Cím: 1024 Budapest, Lövőház utca 30. Tel: 0036 1 345 7636, Fax: 0036 1 345 7666, E-Mali: info@ahkungarn.hu

Behajtócégek

Követelések behajtásával az alábbi ismert cégek foglalkoznak:

- COFACE HUNGARY Credit Insurance, Cím: 1094 Budapest, Tűzoltó u. 57, Tel.: 0036 1 299 2070, Fax: 0036 1 887 0325, E-mail: iroda@coface.hu
- SIGMA Credit Management Co. Kft., 1025 Budapest, Kapy utca 15, Cím: 1539 Budapest, Pf. 689, Tel.: 0036 1 200 -7227, Fax: 0036 1 200 - 4552, E-mail: info@sigma.hu

Annak eldöntéséhez, hogy egyáltalán rendelkezésre áll-e vagyon a követelések kiegyenlítéséhez, bírósági eljárás megindítása előtt érdemes ellenőrizni az adós fizetőképességét. Erre Budapesten lehetőséget biztosít a Hermes Hitelbiztosító:

EULER HERMES Magyar Követeléskezelő Kft.

1037 Budapest, Kiscelli u. 104, Tel.: 0036 1 453 9000, Fax: 0036 1 453 - 9009, E-mail:

info.hu@eulerhermes.com

Naprakész és gyors alternatívát kínál az ún. általános banki felvilágosítás az adós számlavezető bankjánál.

Van értelme – jóllehet Magyarországon törvényileg nem előírt dolog – a felszólításnak a bírósági eljárás megindítása előtt a felesleges folyamatokat elkerülni. Egy magyar ügyvéd által megszerkesztett felszólító levél, benne megjelölt határidővel és peres eljárás kilátásba helyezésével gyakran igen hatékonyak bizonyul.

Követelések bírósági úton való érvényesítése

Joghatóság

Általános polgári ügyekben Magyarországon alapvetően az alperes lakóhelye vagy a munkahely székhelye szerinti bíróság illetékes. Jogi személyek és jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok esetén azok székhelye vagy a képviselő székhelye a döntő. Emellett számos egyéb bírósági hely van, ami alternatívaként a felperes rendelkezésére áll a vita tárgya szerint. Szintén lehetőség van megállapodásra a bírósági illetékesség vonatkozásában.

Munkaügyi bírósági ügyekben az a bíróság illetékes, amely területén azon döntőbizottság (amennyiben egyeztetési eljárást iktattak be), amely határozatát vitatják, székhellyel bír. Egyéb ügyekben a joghatóság helye a vállalkozás székhelyéhez igazodik.

Bírósági illetékek

Az eljárási illeték első fokon alapvetően 6%-a az érvényesített követelésnek, legkevesebb 7 000 Ft, legfeljebb pedig 900 000 Ft. Az ún. fizetési meghagyási eljárásban (ami a német figyelmeztetési eljáráshoz hasonlítható) az illeték az érvényesített követelés 3%-át teszi ki, minimum 3 000 Ft-ot, maximum pedig 450 000 Ft-ot. Kényszerbehajtási eljárás során az illeték 1%, minimum 3 000 Ft, maximum 150 000 Ft. Fellebbezésnél és felülvizsgálati kérelemnél vannak sajátosságok. Rászorultság esetén az adós mentesíthető az előrefizetés alól.

Ügyvédi díjak

A megbízó az ügyvédnek megbízást ad, melyben a feleknek meg kell állapodniuk a megbízás tartalmáról, a megbízási munkadíjról, valamint a várható költségekről. A magyar ügyvédi törvény értelmében a felek szabadon megállapodhatnak az ügyvédi munkadíjról. Az ügyvédi tanácsadásért rendszerint óradíjban szokás megállapodni óránkénti 30 és 300 euró közötti díjon. A mindenkor munkadíj mértéke függ a megbízott ügyvéd képesítésétől, tapasztalatától, valamint nyelvtudásától.

A megbízó perbeli képviselője vagy a szerződés ügyvéd által történő letárgyalása esetén szintén szokásos dolog a százalékos munkadíj kikötése is. Az ügyvéd ilyen esetben a perérték, illetve a szerződéses érték akár 5%-ára tart igényt munkadíjként. Átalánydíjas megállapodásra többnyire csak a megbízó és az ügyvéd közötti hosszabb és szorosabb együttműködés esetén kerül sor. Magyarországon a sikerdíj is megengedett, ilyen megállapodásra azonban ritkán kerül sor. A közjegyzőket – az ügyvédekkel szemben – díjtáblázat köti, s e szerint számolják fel a díjat a szolgáltatásaikért.

A nagykövetség igény esetén listát küld a németül beszélő, Magyarországon bejegyzett ügyvédekről. A listák megtalálhatók a nagykövetség honlapján is.

Peres eljárás költségeiben való segítség

Bírósági eljárás megindítása előtti jogi tanácsadás

A jogsegélyről szóló 2003. LXXX sz. törvény az EU tagállamainak a polgárai részére 2004.05.01-ét követően benyújtott kérelemre rászorultság esetén meghatározott esetekben pénzügyi támogatást nyújt a bíróságon kívüli tanácsadás igénybevételére jogi tanácsadón keresztül. Azonban ez nem vonatkozik a vállalkozási tevékenységet érintő vitákra. Amennyiben nincs költségmentesség, és a költségeket a jogsegélyről szóló

törvény 6. §-a szerint csupán kitűzik, a segínyt legkésőbb egy éven belül a jogsegélyről szóló törvény 2. § 2. bekezdésének 2. pontja szerint vissza kell fizetni, ami történhet részletfizetés formájában is. A peres eljárás költségeiben való segítség egy további formájáról a törvény a bűncselekmények áldozatai részére járó jogsegélyről szóló törvény 3. § 4. bekezdése szerinti rendelkezik.

A kérelmet az adott fél lakóhelye szerint illetékes Igazságügyi minisztérium pártfogószolgálatának és jogi segélyszolgálatának megyei hivatalánál kell benyújtani.

Peres eljárás költségeiben való segítség tényleges értelemben

A német peres eljárásban való segítség (Prozesskostenhilfe) a magyar jogban az úgynevezett költségmentességnek felel meg a polgári perrendtartás 84. és azt követő paragrafusai értelmében. A vonatkozó magyar törvényi szabályozás szerint az európai uniós polgárok, valamint azok, akik jogszerűen az EU-ban tartózkodnak, a magyar állampolgárokkal egyenrangúként kezelendők. Tartalmilag a költségmentesség annyit jelent, hogy az adott fél mentesül az előzetes fizetési kötelezettség és / vagy illetékek és / vagy költségek alól, további szükség esetén ügyvéd kirendelésében részesülhet. A költségmentesség alapvetően a szükséges tolmácsolásokra, valamint a bírósági tárgyalásra való utazás költségeire vonatkozik, amennyiben az adott fél törvényileg kötelezett a bíróság előtti megjelenésre. Ezen túlmenően a kedvezőség elve érvényes, amely szerint a magyar bíróságok kötelesek további segítséget nyújtani a felperes / alperes államának joga szerint.

A lényeges alapfeltétel a megfelelő kérelem az érintett bírósághoz, valamint a rászorultság fennállása. A költségmentesség mindazonáltal nem mentesít a költségkötelezettség alól – ahogyan Németországban sem – a per elvesztése esetén.

IV. Német bírósági határozatok végrehajtása Magyarországon

Lényeges törvényi alapok

- a) „Brüsszel I.” rendelet (44/2001/EK rendelet a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról);
- b) 805/2004/EK rendelet (2004. április 21.) a nem vitatott követelésekre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról;
- c) „Brüsszel II a” rendelet (a Tanács 2201/2003/EK rendelete (2003. november 27.) a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről);
- d) A magyar igazságügyi miniszter 1992.04.30-i és a német szövetségi igazságügyi miniszter 1992.07.29-i ún. kölcsönösségi nyilatkozata (BGBl. 1992 II, 598. pont) a vagyoni jogi igényekre vonatkozó ítéletek elismerését és végrehajtását illetően polgári és kereskedelmi ügyekben;
- e) Európai fizetési meghagyásról szóló rendelet (1896/2006/EK rendelet az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról);
- f) Rendelet a kis értékű követelések európai eljárásának bevezetéséről (861/2007/EK rendelet)

az a) ponthoz:

A német bírósági határozatok magyarországi elismerését Magyarország 2004.05.01-i EU-csatlakozása óta e rendelet biztosítja. Ez különösen az eltartási követelések terén bír fontos szereppel. Az elismerés vonatkozásában azon helyi bíróság illetékes a megyei bíróság székhelyén, ami az adós lakhelyéhez, illetve azon helyhez igazodik, ahol a végrehajtás érvényesítendő. A jogosultnak a végrehajthatóságot megállapító nyilatkozatra vonatkozó kérelmet kell benyújtania az illetékes bírósághoz. További részletek azon rendeletben találhatóak, ami a vonatkozó nyomtatványokat is tartalmazza.

a b) ponthoz:

A jelen rendelet rendelkezései (Dánián kívül valamennyi tagállamra) 2005.10.21-től érvényesek polgári és kereskedelmi ügyekben a 30-32. cikkelyben foglaltak kivételével. A rendelet lehetővé teszi a hitelező számára,

hogy a nem vitatott követeléseket meghatározott feltételek mellett az eredeti tagállamban bíróság vagy hatóság útján európai végrehajtható okiratokként megerősítsék. A végrehajtási tagállamban való végrehajtáshoz már nincs szükség végrehajtási eljárásra, a végrehajtás a végrehajtási tagállam jogához igazodik. További részletek azon rendeletben találhatóak, ami a vonatkozó nyomtatványokat is tartalmazza az európai végrehajtható okiratokként való megerősítéshez. A nyomtatványok, mint ahogyan további információk (pl. az egyes tagállamok információi, illetékes bíróságok stb.) a polgári ügyek európai bírósági atlaszának honlapján találhatóak a www.europa.eu.int/comm/justice_home/judicialatlascivil címen.

A rendelet nem érinti annak a lehetőségét, hogy a végrehajtást a „Brüsszel I.” rendelet (44/2001/EK) szerint alkalmazzák.

a c) ponthoz:

A rendelet házasság felbontására, különválásra és házasság érvénytelenítésére irányuló határozatokra vonatkozik, valamint az ezen okból a szülői gondviselésre vonatkozóan hozott határozatokra, beleértve a költségről hozott határozatokat. E rendelet alapvetően csak olyan eljárásokra érvényes, melyek 2004.08.01-e után indultak. A kérelmezőnek kérelmet kell benyújtania, s ahhoz csatolnia kell azon bírósági határozat egy példányát, amelynek a végrehajtását kérelmezi, valamint e bíróság által kitöltött igazolást. Amennyiben a határozat elismerésének nincsen akadálya, a bíróság a külföldi határozatot megjegyzéssel látja el, miszerint a végrehajthatóságot magyar követeléssel egyenrangúként rögzíti, ez a végrehajthatósági tanúsítvány. A részleteket a rendelet tartalmazza.

a d) ponthoz:

E nyilatkozatok azt jelentik, hogy a német bíróságok vagyoni ügyekben hozott azon ítéletei, melyek 1992.02.26-a előtt léptek jogerőre, Magyarországon nem elismertek. Ilyen esetekben kizárólag a magyar bíróság előtti új kereset jön szóba.

az e) ponthoz:

Az európai fizetési meghagyással – akár csak a német fizetési felszólításnál – a számszerűsített, esedékes követelések könnyebben érvényesíthetők. A német fizetési felszólítástól eltérően az európai fizetési meghagyást a többi tagállamban anélkül elismerik és végrehajjtják, hogy végrehajthatósági tanúsítványra lenne szükség. Az európai fizetési meghagyás kiadásának a feltétele olyan határokon átnyúló polgári vagy kereskedelmi ügy, ami nem a házassági vagyoni jogot, az öröklési jogot, a csődjogot, a szociális biztonságot, valamint a tisztán szerződésen kívüli kötelmi viszonyokat érinti.

az f) ponthoz:

A rendelet a 2000 euróig terjedő, határokon átnyúló követelések elismerését és végrehajtását teszi lehetővé anélkül, hogy szükséges lenne végrehajthatósági tanúsítványra a végrehajtási államban.

Az alacsony értékű, határokon túlnyúló jogi ügyekben így a viták egyszerűen és könnyen rendezhetők. A rendelet nem alkalmazható többek között egyéni dolgokra, házassági vagyonjogra, eltartási jogra, öröklési jogra, csődjogra és munkajogra.

Az ítélet ekkor a végrehajtási országban – akkor is, ha csak ideiglenesen végrehajtható – biztosítéknyújtás nélkül végrehajtható.

Német Szövetségi Köztársaság Nagykövetsége – Jogi és Konzuli Osztály

Cím: 1014 Budapest, Úri utca 64-66. Levelezési cím: 1250 Budapest, Pf. 43., Telefax: 0036 1 4883 558 vagy 570, web:

www.budapest.diplo.de

Ügyfélszolgálati idő:

hétfőtől péntekig 9:00 órától 12 óráig, csütörtök 13:30 órától 15:30 óráig, júniustól augusztusig továbbá hétfőtől csütörtökig 13:30 órától 15:30 óráig, illetve előzetes időpont-egyeztetés szerint

Telefonos felvilágosítás a 0036 1 4883 -500 számon (központ)

Email: info@budapest.diplo.de